

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO
kirjaamo@stm.fi

Viite: Lausuntopyyntö STM100:00/2016, STM/2830/2017, STM/2831/2017 19.7.2017

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ionisoivasta säteilystä Luonnos sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi ionisoivasta säteilystä

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt useilta tahoilta lausuntoja säteilylakiin liittyvistä asetuksista. Kansaneläkelaitos esittää huomioinaan säteilylain luonnokseen ja siihen liittyvään lainsäädäntötyöhön seuraavaa.

1. Aikataulu

Lain ehdotettu voimaantuloaikataulu on erittäin haasteellinen ottaen huomioon sen toimeenpanon edellyttämät valtakunnalliset, organisatoriset, hallinnolliset, tietojärjestelmiin ja muuhun lainsäädäntöön kohdentuvat muutokset.

2. Sairaanhoidajan ja suuhygienistin rajattu oikeus lähettää röntgentutkimukseen lakiehdotuksessa

Lakiehdotuksen keskeisenä ehdotuksena on: Sairaanhoidajille ja suuhygienisteille, joilla on riittävä käytännön kokemus ja säädetty lisäkoulutus, esitetään rajattua oikeutta lähettää röntgentutkimukseen, kun lääkäri on tehnyt taudinmäärityksen potilaan hoitosuunnitelmaan tai kun potilaan hoito edellyttää kiireellistä päivystystutkimusta kiireellisen hoidon päivystysyksikössä. Rajattu oikeus lähettää röntgentutkimukseen olisi rajattu tiettyihin natiiviröntgentutkimuksiin, eikä koskisi muun muassa alle 18-vuotiaita potilaita. Oikeus on verrattavissa hoitajien rajattuun reseptinkirjoittamisoikeuteen.

Sosiaali- ja terveysministeriöstä saadun lisätiedon mukaan hallituksen esityksestä säteilylaiksi tullaan poistamaan kohta, jonka mukaan rajattu oikeus lähettää röntgentutkimukseen vertautuisi sairaanhoidajan rajattuun reseptinkirjoitusoikeuteen. Lisätietona Kelalle on kerrottu myös, että rajattua oikeutta lähettää röntgentutkimuksiin ei ole tarkoitus kirjata Valviran rekisteriin.

Lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan: Verrattuna rajattuun reseptin kirjoittamisoikeuteen, jossa sairaanhoidaja vastaa koko hoitoprosessista, on erona rajattuun oikeuteen lähettää röntgentutkimukseen se, että siinä **sairaanhoidajan ja suuhygienistin vastuu koskee hoitoprosessin alkuvaihetta, koska** lääkäri tai hammaslääkäri vastaa kuvan tulokinnasta ja päättää tämän pohjalta jatkohoidosta.

3. Sairausvakuutuslaki ja radiologisten tutkimusten korvauskäytännöt

Sairausvakuutuslain mukaan tutkimuksia ja hoitoja korvataan vain, kun ne perustuvat lääkärin tai hammaslääkärin määräykseen (Sairausvakuutuslaki 3 luku 5 §). Kelan ohjeiden mukaan radiologisen tutkimuksen korvaamisen edellytykset täyttyvät, kun sen on määrännyt potilasta hoitava lääkäri tai hammaslääkäri kliinisen tutkimuksen perusteella. Tutkimukseen tulee sisältyä tutkimusmateriaalin analysointi, tulkinta, lääkärin, hammaslääkärin tai radiologin antama lausunto ja riittävä dokumentointi.

Yhteenveto

Koska nyt voimassa olevan sairausvakuutuslain puitteissa ei ole mahdollista maksaa korvausta sairaanhoitajan ja suuhygienistin rajatun röntgenläheteoikeuden perusteella, eikä Valviran eikä siten myöskään Kelan rekistereihin tule tietoa tästä oikeudesta, ei Kelalle kerry tilastotietoa sairaanhoitajien tai suuhygienistien määräämien radiologisten tutkimusten määrästä yksityissektorilla, ellei sairausvakuutuslakiin tehdä vastaavaa muutosta.

Kela kannattaa esitettyjä säädösmuutoksia. Niillä voidaan nopeuttaa ja joustavoittaa asiakkaan hoitoon pääsyä ja hoidon tarpeen arviointia. Lisäksi muutos edistää ja selkeyttää työnjakoa eri toimijoiden kesken. Kela on halukas kehittämään sairausvakuutusta ja edesauttamaan osaltaan nyt esitettyjen muutosten voimaantuloa.

Keskuksen päällikkö

Reija Jääskeläinen

Asiantuntijalääkäri

Marianne Eronen

Tiedoksi Kuntaliiton radiologinen työryhmä